

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XIII. évfolyam, 220. szám

Ára: 50 fillér

Péntek, 1957. szeptember 20.

Az utóbbi hónapok legjelentősebb újítását kísérletezték ki a Szegedi Kenderfonóban

A kenderfonógár és a por elválaszthatatlanok. Bármilyen sokat is tettek az utóbbi években a Szegedi Kenderfonógár portalanításáért, csak javították a munkafeltételeket, teljesen portalanná tenni azonban talán sohasem lehet a kenderfonást. A por mindig bántja a munkást a kendergyárban, különösen nyáron a melegben. A meleg győtri a munkásokat a vízszonóban is, ahol az előfőnél előbb 60–70 fokos vízfürdőn fut át, mielőtt tovább finomítják, fonják. A víz melegít, párássá teszi a levegőt és erős kenderszagot áraszt, ami még inkább nehezíti a légzést.

A fonáshoz elengedhetetlen a víz, mert feloldja a rostok között lévő kötőanyagot, puhítja a szálakat, így egyenletesebbre, vékonyabbra tudják fonni. Ez a fürdő sok energiát emészt fel a Szegedi Kenderfonóban is. Nem csoda, hisz állandóan hatezer liter vizet kell 60–70 fokon tartani, mert ilyen hőmérsékletű vízben oldódik fel a kötőanyag, s puhulnak meg a rostszálak.

Hogyan lehetne megtakarítani a vízmelegítésre fordított energiát, vagyis

hideg vízzel fonni?

Az újítók közül már többen foglalkoztak ezzel a kérdéssel, végül Jóó György, Molnár G. István, Tóth Nándor, Dányi Béla szövetkeztek a feladat megoldására. Ez azonban nem volt olyan egyszerű annak ellenére, hogy egyszerű elgondolásból indultak ki: A fonál átfutása a fürdőn is a meleg víz között összefüggés van. Ha meleg vízben feloldódik, vagy megpuhul az anyag, akkor ugyanez a folyamat lejátszódhat hideg vízben is. De a hideg vízben később oldódik vagy puhul az anyag. Ezért máris kész a következő kísérlet, meg kell hosszabbítani az előfőnél utat a fürdőben. Ezzel elvileg már kész is az újítás. A többi a gyakorlat dolga.

Igen ám, de ezt megoldani nem kis feladat.

Közel három hónap telt el, mióta hozzáfogtak a kísérlethez és végre eredmény született. Míg idáig eljutottak,

többféle eljárással próbálkoztak. Futtatták a fonalt terelőkön, csigákon, míg végül egy módszerrel megállapodtak. A múlt hét végén egyik délelőttön aztán összehasonlító fonást végeztek. Az egyik gépen meleg vizes, a másikon hideg vizes fürdőt alkalmaztak. Egy idő múlva még a fonónöket is kicserélték. S végül összesítették az eredményt. Az értékelés azt mutatja, hogy az egyik fonál sem rosszabb, sem jobb a másikkal. Négy tényezőt vizsgáltak meg, ezek közül az újítással font fonálnál. Két tényező arról tanúskodik, hogy még jobb is a hideg vizes fonás. Kettő viszont ellenkező eredményre mutat. Az eltérések azonban lényegtelenek. Úgy, hogy összevet-

ve azt mondhatni, a fonalak minősége egyenrangú. Így az első kísérlet eredményére azt mondhatjuk;

biztató kezdet.

Azóta már folynak az újabb kísérletek, más vastagságú és hosszúságú fonállal, mert az első kísérleti fonás kócból történt. Ha az utóbbi kísérletek is sikerülnek, akkor további gépekre készítenek új technológiát, amelyekben már nem meleg vízben, hanem hidegben fürdözik majd a fonál.

Az újítás gazdaságosságának felmérése most folyik. De már előre látható, hogy a Szegedi Kenderfonóban az utóbbi idők legjelentősebb újítása született meg.

Itt a műanyagok „királya”: a POLITON

A szovjet ipar és technika különböző területein gyakran használnak műanyagokat. A legutóbbi időkig azonban nem találtak olyan műanyagfajtát, amely kielégítene a különféle igényeket: könnyű legyen, olyan tartós, mint a fém, ellenálljon különféle savaknak és könnyen lehessen megmunkálni. Most már találtak ilyen műanyagot. A neve: politon és az etilén-gáz feldolgozásának mellékterméke. Ez a gáz olajlepirálásnál és kokszosításnál keletkezik.

A politont nem hiába nevezik a műanyagok „királyának”. Könnyű, tartós és még 60 fokos fagyban is megőrzi rugalmasságát, hajlékonyságát. Semmiféle sav vagy lúg nem teszi tönkre. A politon 120 fokos hevítésnél megáll, s ekkor minden nehézség nélkül formálható.

Az új műanyagból edényeket, csöveket készítenek. A vékony politon-lemez nagy-szerűen helyettesíti a bomlékony lakkfestéket.

Kistelek vidékén is megkezdődött a szüret

A Csongrádvidéki Állami Pincegazdaság kisteleki üzemeiségének udvara is egyre népesebb mostanában. A falu határában többfelé elkezdődött már a szüret. Indul a szezon. Bár eddig még nem sokat, mindössze 150–200 mázsányi szőlőt szállítottak be, de kezdenek ez is jó. A szezon közepén lesz olyan nap, amikor ennek az ötszöröse is bejön. A kisteleki szőlősgazdák csak szőlőre 3400

mázsára kötötték értékesítési szerződést a vállalat, de szerződtek sokan must- és boreladásra is. A természetközeli jó háromezer mázsányi szőlő szerződés nélkül szabadon is beérkezik.

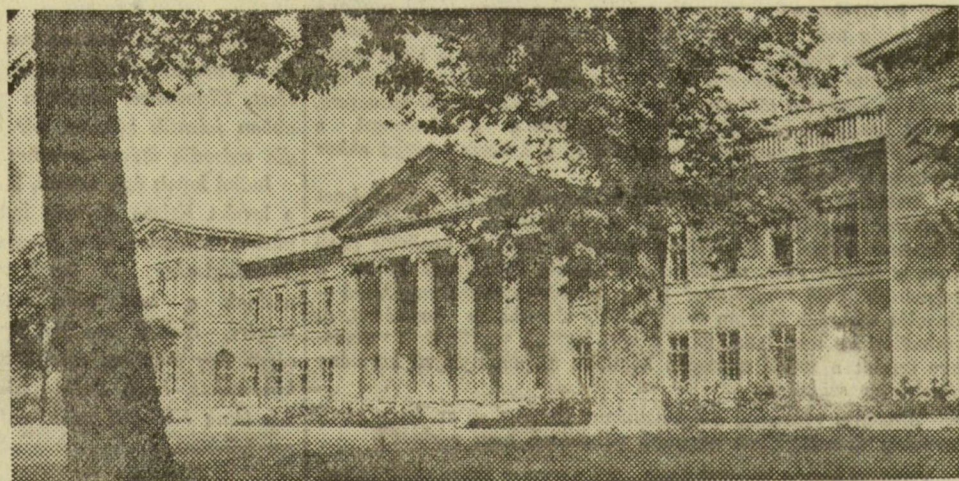
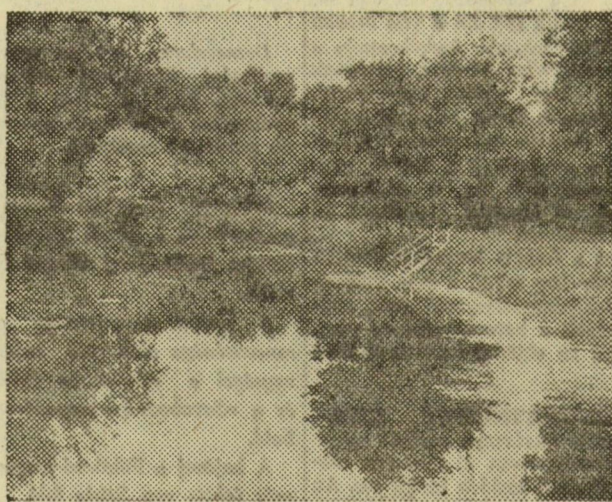
Más esztendőben a kisteleki pincegazdaság a növekvő forgalom miatt rendszeresen visszatérő edényhiánnyal küszködött. Az edényhiány az idén már nem lesz problémája. Oriási, sok ezer hektoliteres ürtartalmú alumínium hordók sorakoznak egymás után a telepen, ha a pincében elhelyezett fahordókba már nem fér a most, szükségképpen ezekbe töltik majd. A szüret közepette edényhiány miatt nem lesz fennakadás.

Lengyel szövetkezeti küldöttség érkezett Szegedre

Csütörtökön a Lengyel Népköztársaságból öttagú szövetkezeti küldöttség érkezett Szegedre. A küldöttség tagjai ellátogatnak több kiseri szövetkezetbe, hogy megtekintsék a szövetkezetek munkáját.

A lengyel vendégek tiszteletére az OKISZ és a KISZÖV vezetősége csütörtökön este fogadást tartott a Hungária rózsaszín termében.

Gyermekváros – a főtí volt Károlyi-birtokból

Illetékesek eldöntötték, hogy az Újpesttől 12 kilométerre fekvő főtí volt Károlyi birtok lesz a Gyermekváros. A kastély egy hetven holdas park közepén áll, hatalmas oszlopos bejáratával, s gyönyörű park övezi, mesterséges tóval – amint képeinken látható. A parkban százéves platánok, fűzfák frissítik a levegőt, a mesterséges tóban pedig már nyolckilós harcsát is fogtak. Szabadtéri színpada rendkívül alkalmas a gyermekek színjátzó készségének bemutatására. A kastélyt és a parkot körülvevő szántóföld a mezőgazdaság minden lehe tőségét magában rejt. A Gyermekváros létesítéséhez Szeged és Csongrád megye dolgozói is jelentős értékű téglajegyek vásárlásával járultak hozzá. A Művelődésiügyi Minisztérium a Gyermekváros igazgatójává Barna Lajost, a berkeszi gyermekotthon volt igazgatóját nevezte ki.

Ötéves a jogtudományi oktatás

Speciálkollégiumokkal bővült a jogi kar tanulmányi rendje

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán az idei tanév megnyitása eltér a szokásostól. A hallgató – érdeklődési körének megfelelően – maga választ a speciál kollégiumok között. A választott speciál kollégiumokat hallgatni, illetőleg az azokon előadott anyagot elsajátítani, a hallgató köteles, amiről a fél év végi kollokviumon ad számot. Ebben a fél évben a speciál kollégiumokat a kar vezetői úgy állították össze, hogy nagy gondot fordítottak a gyakorlati élettel való kapcsolatra. Ennek megfelelően a speciál kollégiumok gyakorlati kollégiumok és

a gyakorlati életben dolgozó jogászok tartják a speciál kollégiumi előadásokat. Az első fél évben a társadalmi tulajdon büntetőjogi védelméről dr. Kiss Dezső, a megyei bíróság elnöke, az ingatlanl kapcsolatos szerződések és azok telekkönyvezése tárgyköréről dr. Nagy Mihály Sándor járásbírósi elnök, a szállítási szerződések kérdéseiről dr. Agai Dezső ügyvéd, a kriminalisztikáról pedig dr. Dobó István megyei bírósági bíró tart előadásokat.

Ez évben először fakultatív kollégiumok keretében lélektant is oktatnak a jogtudományi karon. A kollégiumot Geréb György főiskolai tanár tartja.

Az új fél évben néhány fő-kollégiumi előadó is megkezdte munkáját a jogtudományi karon. Magyar jogtörténetet dr. Maday Pál egyetemi docens, munka- és mezőgazdasági jogot dr. Nagy László meghívott egyetemi tanár, polgári jogot dr. Háberl Pál nyugalmazott ügyész ad elő.

A karon folyó kutatómunka támogatására és segítségére a Tudományos Bizottság gazdag programot készített elő.

A bizottság – amelynek tagjai: dr. Antalffy György dékán, dr. Búza László akadémikus, dr. Horváth Róbert, dr. Kovács István, dr. Martonyi János, dr. Schultheisz Emil tanszékvezető tanárok és dr. Both Ödön – ülésszakokat, vitákat rendez a jogtudományi gyakorlat kérdéseiről, amelyen nemcsak a kar tudományos dolgozóinak részvételére számítanak, hanem meghívják a gyakorlati életben dolgozó jogászokat is.

Az Állami és Jogtudományi Kar új tanrendje és az a lelkesedés, amellyel a dolgozók a kar előtt álló megnövekedett feladatok megoldásához hozzáálltak, nemcsak a hallgatók számára jelenti az oktatás színvonalának további elmélyülését, hanem a kar tudományos dolgozóinak a magyar jogtudományi életben elfoglalt helyét is megerősíti.

Ma:

Új ösztöndíjrendszer az egyetemeken és főiskolákon

Az őszi vasúti forgalom sikeres lebonyolításáért

Ahol az élelmiszerek minősége felett örködnek

Önnyitó a Radnóti KISZ szervezetében

Aratják a rizst

Az országosan ismert Csongrád megyei rizstelepeken már javában folyik az aratás. A duzzadt szemektől súlyos kékék jó termést adnak. Az aratással párhuzamosan megkezdődött a cséplés is, és néhány napon belül számos vasúti vagon telik meg rizsszemekkel, hogy a hántolóba kerüljön, majd onnan a kereskedelem körforgásába.